

A'

KEGYES ISKOLÁKNAK

TEKINTETES NEMES

ZEMPLIN VÁRMEGYÉBEN

ELTÖLTÖTT

S Z Á Z A D É V I Ü N N E P É R E

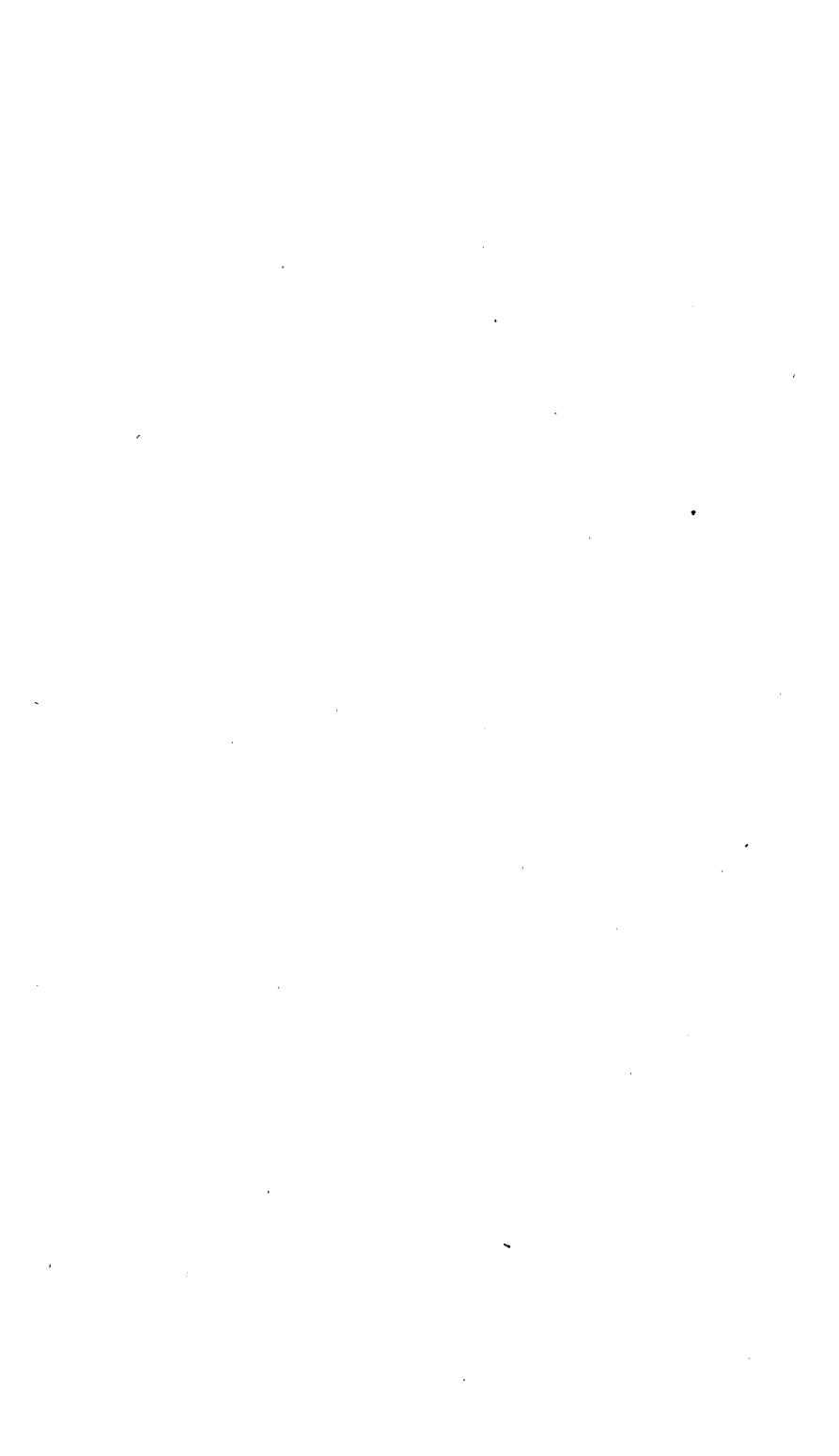
SZENT JAKAB HAVÁNAK 27dikén

1827.

KASSÁN,

NYOMTATTA WERFER HÁROLY, ACADEMIAI TYPOGRAPHUS.

Boldog év tizszer tized évek óta,
'S várva óhajtott jeles Ünnepe újjúl
E' Nemes ZEMPLIN Megye' andalító

Édeni körben

Melly napon Fébus, 's Helikon Szüzének
Fényes oltárt tiszteletül emelvén,
Jertek: áldozunk követő Barátim

Ifjui karral.!

Száz Tavasz ment már tudomány' virányos
Öszvényén el, hogy kegyes Iskolánkat
Lángoló melyel kebelébe vévén

Eddig apolja.

Bölcsen el látá: tudományok által
Melly haszon terjed Haza' szent javára;
És nagyobb kincsset nem akárki hagyhat

Gyermeki kornak. —

A' szelid Músák' kegyes ápolása
Ész' homályát, és vadon érzeményit
Szívnek oszlatván, gyönyörű gyümölcset

Élteti embert.

Báj erő , 's vonzó hatalom sugárzik
Ihlelésekből, 's jutalom' jeléül
Érdemek' fényét ragyogó dicsőség

Szokta követni.

Hány serény Ifjak szigorú szegénység'
Vas bilincsenek kötelét le rázván
Általak fénylő Neveket ki vitták

Renyhe porából?

Általak nőttek Birodalmak, ékesb
Városok keltek, sok okos Találmány
Szerzetett, durvább csinosúla, 's pajzán

Elme szelidült.

Hajdonán híres, 's gyönyörű Athéna
Mennyi megtisztelt, 's koszorús Vitézek'
Annya volt? -- Im' MÁRS' szomorú perába

Nyögve le omlott.

Róma úgy a' Föld' kerekén hatalmas,
És imádott Asszonya Nemzeteknek
Hány dicső Lelkek', 's deli Bajnokoknak

Büszke Szülője?

MÁRS, ki által nőtt Birodalma, 's a' sok
Tartomány rettegte kevély parancsát,
Mély homályal vad dűhiben borítá

Hajdoni fényét;

Am örökké fenn marad a' Latán, és
A' Görög Músák' becse: így dicsőség,
'S halhatatlan név tudományok által
Meg szerzendő.

Ezt elő látván jeles Alkotói
Városoknak, 's a' Haza' bölcs Atyái
Serdülő kornak himivejtetésén
Fő vala gondjok! —

Boldog emlékü Te dicső PIKÓCSY
LÓRY szép Lelkek' remek Eggye, imigy
Általad Rendünk Tokajon először
Zsengeni kezdett . . . a)

A' midőn kedvelt koronás Királyunk
Harmadik KÁROLY különös hagyással
Rendelé gyengébb korokat tanítani
Szép tudományra . . . b)

Sok viszontagság' viharát kiállva
Hányatott sajkánk; kiderülve míglen
A' komor szélvész' szünetén nyugottabb
Partba vonódott:

Hogy CZAKÓ, SÁNDOR nemesen tökéltre
'S más kegyes Férfik' segedelme által
Csendesen biztos menedék helyében
Állapodott-meg . . . c)

Majd kilentzszer hét Tavasz' újjulása
Himezé Földet; mi is annyi ízben
Fébus' oltárán koszorúzva mentünk

Gyújtani temjént;

Míg dicső JÓ'SEF különös kegyelme
Helyhezé által kegyes Iskolánkat
Sátor Ujhelyben maradó lakásúl

Hagyva Tokajt el . . . d)

Hajdon e' roppant, 's korosabb Monostor
Híres egy Szerzet', jeles, és tudós nagy
Férfiak' Szent Pál Remetéinek volt

Édeni völgyök . . . e)

Hatszor öt, 's nyólcz Ősz^{re}peső öröm közt
Töltve el vígan szüretelt Lyéus,
Hogy mi pályázunk fiatal korokkal

Pimpla hegyére. —

Zengj velünk hát ó gyönyörű Apolló,
'S ti rokon Szűzek jeles Ünnepeinknek
Érdemét czímző koszorút fejünkre

Füzzetek e' Nap'

A' midön búzgón könyörögve kérjük
Áldozásunk közt az örök Valót; hogy
Tiszta erkölcsöt, tudományos elmét

'S adjon igaz Dísz.

Gyújcs Te is temjént Megye' szép Reménye!
Általad kérvén szeretett Hazádnak,
Egy igaz Vallás' 's tudományok' ékes
Fénnyé derüljön.

Majd ha még tizszer tized évvel ismét
Vissza jő e' Nap; maradékok, mint
Jó Remény biztat, hegyes Iskolánknak
Gyámai lesznek! —

Szerzette:

Totth Lajos,
a' költés tudománynak Tanítója
Sátor - allya - Ujhelyen.

J E G Y Z É S E K.

- a) A' Tokaji Kegyes Iskolák' Házának Alkotója volt Nemes Pikócsy Eleonóra Helena Aszszonyság, néhai Pikócsy János Kapitány Úrnak Özvegye; a' ki örökös nélkül maradván, 1722dik esztendőben minden ingó, 's ingatlan javait a' Kegyes Iskolák' Rendének Tokajon leendő felállítására végeztetve hagyta.
- b) Hatodik KÁROLY Római Császár, és Magyar Országának ezen nevű harmadik Királya 1727ben Szent Jakab hávának 27dikén költ Felséges Levele által Szerzetünk' czélfját gyakorolva Tokajra lett belépésünket kegyelmesen megengedte, és megerősítette.
- c) Feő Tisztelendő CZARÓ Sándor Úr Saár Monostori Apát, és Mádi Plébános mint második Alkotónk súlyos betegségében tapasztalván a' Tokaji Házunk Elöljárójának könyörületes segedelmét, nemes eltökéllettel minden vagyonát Testamentomában Tokaji Házunknak hagyta, 's így az előbeni fundatiókat nevezetesen bővítette.
- d) Tokajon laktunk 62 esztendeig, és tanítottunk először csak Irást, Számvetést, későbbben Principiát is; 1758ban pedig kezdtünk négy Deák Iskolát, vagy is Syntaxist tanítani. — Végre 2dik Jósef Császárnak felséges rendelete és parantsolatja szerint Tokajról 1789ben Sátor-allya-Ujhelyre az eltörölt Paulinusok' Klastromokba általtétettünk, a' hol már 38 esztendeig hat Deák Iskolát tanítottunk.
- e) A' Sátor-allya-Ujhelyi Paulinusok' Monostorát 2dik András Király 1221ben építette a' Várostól nem messze lévő ligetben, a' melly a' Templom' tornyáról Thurunynak (most Toronya Falu fekszik ott) neveztetett; de ez a' Tatároktól 1241ben lerontatván 4dik Béla Király 1258ban a' Szerzeteseknek alkalmasabb, és a' Városhoz közelebb helyen Sz. Egyed' tiszteletére új Monostort épített, a' mellyet méltán a' legrégebbek közé lehet számlálni; mivel mint az idő' mostohaságának, mint több izben kiállott ostromoknak ellenére már 569 esztendőig állfenn! —